

Sygn. akt I ACa 698/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Mirosława Gołuńska
Sędziowie:	SA Tomasz Żelazowski SO del. Piotr Sałamaj (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2014 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. akt VI GC 127/13

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Tomasz Żelazowski Mirosława Gołuńska Piotr Sałamaj

Sygn. akt I ACa 698/14

UZASADNIENIE

Powód M. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w W. kwoty 796.637,66 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w pozwie oraz zwrotu kosztów procesu tytułem zapłaty za sprzedane pozwanej części samochodowe.

Pismem z dnia 27.12.2013 r. powód ograniczył powództwo do kwoty 746.488,22 zł wobec uiszczenia przez pozwaną kwoty 52.584,16 zł należności głównej, modyfikując jednocześnie powództwo w zakresie odsetek od ww. kwoty przez

żądanie zasądzenia skapitalizowanych odsetek w kwocie 2.434,72 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu opóźnienia w zapłacie tejże należności głównej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

Pozwana wniosła sprzeciw od powyższego nakazu domagając się oddalenia powództwa. Nie zaprzeczyła, że łączyły ją z powodem stosunki handlowe, w ramach których kupowała od powoda części samochodowe i akcesoria. Zarzuciła jednakże, że powód nie wykazał swojego roszczenia co do wysokości. Podniosła także zarzut spełnienia świadczenia w kwocie 19.444,06 zł w dniu 18.11.2013 r. i w kwocie 52.584,16 zł w dniu 29.11.2013 r.

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 r. (sygn. akt VI GC 127/13) Sąd Okręgowy w Koszalinie zasądził od pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w W. na rzecz powoda M. W. kwotę 746.488,22 zł z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pkt. 1. sentencji, umorzył postępowanie co do kwoty 52.584,16 zł (pkt 2.) i zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 47.049 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Orzeczenie oparte zostało na następujących ustaleniach faktycznych i wnioskach.

Powód zajmuje się m.in. sprzedażą części i akcesoriów samochodowych. Strony od kilku lat pozostają w stałych stosunkach gospodarczych. Pozwana składała powodowi zamówienia pocztą elektroniczną. Realizując zamówienie każdorazowo powód wystawiał fakturę VAT z odroczonym 60-dniowym terminem płatności. Towar dostarczany był przez firmy przewozowe za listem przewozowym.

W okresie od maja do września 2013 r. pozwana wielokrotnie dokonywała u powoda zakupów. Towar dostarczany był pozwanej za pośrednictwem firmy przewozowej. Pozwana nigdy nie kwestionowała, iż nie otrzymała przesyłki zawierającej towar objęty dostarczoną jej fakturą. W przypadku kwestionowania braku pojedynczego asortymentu objętego konkretną fakturą, brakujący element był jej dostarczany wraz z dostawą jej kolejnego zamówienia.

Na dzień wniesienia pozwu pozwana nie zapłaciła powodowi należności z faktur:

-(...) z dnia 22.05.2013 r. wystawionej na kwotę 72.028,22 zł; na poczet tej należności powód zaliczył wpłatę pozwanej w kwocie 19.444,06 zł z dnia 18.11.2013 r oraz należności w kwocie 1.636,41 zł rozliczone kompensatami; do zapłaty pozostało 50.947,75 zł, która to kwota zapłacona została w dniu 29.11.2013 r. - po wniesieniu pozwu i co do której powód cofnął pozew;

-(...) z dnia 22.05.2013r. na kwotę 18.247,58 zł; na poczet tej faktury powód zaliczył 1.636,41 zł z wpłaty pozwanej w kwocie 52.584,16 zł z dnia 29.11.2013 r. - pozostała po rozliczeniu faktury(...); powód cofnął pozew co do kwoty 1.636,41 zł z tej faktury, domagając się zapłaty kwoty 16.611,17 zł.

Ponadto pozwana, mimo wezwania do dobrowolnej zapłaty, nie zapłaciła powodowi należności z następujących faktur:

- (...) z dnia 3.06.2013 r. na kwotę 48.053,36 zł, (...)z dnia 12.06.2013 r. na kwotę 37.654,53 zł, (...) z dnia 24.06.2013 r. na kwotę 69.104,25 zł, (...) z dnia 25.06.2013 r. na kwotę 26.303,98 zł, (...) z dnia 1.07.2013 r. na kwotę 22.756,21 zł, (...) z dnia 1.07.2013 r. na kwotę 17.437,93 zł,(...) z dnia 9.07.2013 r. na kwotę 36.905,10 zł, (...) z dnia 9.07.2013 r. na kwotę 6.806 zł, (...) z dnia 17.07.2013 r. na kwotę 39.670,93 zł, (...) z dnia 15.07.2013 r. na kwotę 5.259,63 zł, (...) z dnia 23.07.2013 r. na kwotę 9.850,75 zł, (...) z dnia 23.07.2013 r. na kwotę 30.638,11 zł, (...) z dnia 31.07.2013 r. na kwotę 66.027,62 zł, (...) z dnia 31.07.2013 r. na kwotę 3.385,81 zł,(...) z dnia31.07.2013 r. na kwotę 18.785,86 zł, (...) z dnia 7.08.2013 r. na kwotę 9.410,94 zł,(...) z dnia 7.08.2013 r. na kwotę 32.509,67 zł, (...) z dnia 23.08.2013 r. na kwotę 71.243,42 zł, (...) z dnia 23.08.2013 r. na kwotę 15.392,33 zł,(...) z dnia 30.08.2013 r. na kwotę 27.737,99 zł, (...) z dnia 30.08.2013 r. na kwotę 10.907,94 zł, (...) z dnia 9.09.2013 r. na kwotę 54.012,38 zł, (...) z dnia 9.09.2013 r. na kwotę 13.984,12 zł,(...) z dnia13.09.2013 r. na kwotę 8.650,32 zł, (...) z dnia 13.09.2013 r. na kwotę 44.953,15 zł.

Sąd Okręgowy wskazał, że pozwana potwierdziła, że współpracowała z powodem i że kupowała od niego części samochodowe. Zarzucała jedynie, iż powód nie wykazał, iż dostarczył pozwanej wskazywany przez niego towar, a także że przesłał jej faktury obejmujące należność za tenże towar. Zarzuty powyższe Sąd uznał wyłącznie za element taktyki procesowej pozwanej. Z przedłożonego przez powoda wraz z pismem procesowym, stanowiącym odpowiedź na sprzeciw pozwanej, potwierdzenia salda na dzień 20.11.2013 r. wynika, iż pozwana zarejestrowała w swoich księgach faktury o numerach wskazanych przez powoda, stanowiących podstawę roszczenia zgłaszanego w niniejszym procesie, co nakazuje uznać, iż sporne faktury otrzymała. Dowodem zaś dostarczenia pozwanej towaru objętego wskazanymi fakturami są, poza dowodami z dokumentów w postaci listów przewozowych, reklamacje złożone powodowi przez pozwaną, w których reklamuje ona dostarczone jej przez powoda towary identyfikując go przez podanie numeru faktury. Numery faktur, które obejmowały sprzedaż reklamowanych przez pozwaną części odpowiadają numerom faktur stanowiących podstawę żądania powoda.

Co do wskazywanych przez pozwaną wpłat: 19.444,06 zł w dniu 18.11.2013 r. i w kwocie 52.584,16 zł w dniu 29.11.2013 r., wpłata w wysokości 19.444,06 zł uwzględniona została na poczet faktury (...) przed wniesieniem pozwu, zaś wpłata w kwocie 52.584,16 zł z dnia 29.11.2013 r. zaliczona została na poczet ww. faktury oraz faktury(...), co skutkowało ograniczeniem powództwa przez powoda.

Sąd Okręgowy uznał wskazane dowody, przedłożone przez powoda, za wiarygodne. Pozwana dowodom tym nie przedstawiła żadnych dowodów przeciwnych. Przed wytoczeniem powództwa pozwana nie zakwestionowała ani faktu dostarczenia towaru, ani faktu przesłania jej odpowiednich faktur. Nie uiszczała też powodowi zapłaty za zakupiony towar.

Z powyższych względów Sąd uwzględnił roszczenie w wysokości wynikającej z pisma powoda ograniczającego powództwo, umarzając postępowania w części, w jakiej powód cofnął powództwo (art. 355 k.p.c.).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwana zaspokoiła roszczenie powoda kwotą 52.584,16 zł zapłaconą w dniu 29.11.2013 r., tj. po dniu wniesienia pozwu, winna zatem zostać uznana za przegrywającą proces w całości.

Pozwana, jako strona przegrywająca spór, obowiązana jest zwrócić powodowi koszty procesu, na które składały się: opłata sądowa od pozwu – 39.832 zł i poniesione przez niego koszty zastępstwa procesowego wg stawek przewidzianych w § 6 pkt 7 rozporządzenia MS z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Pozwana wniosła apelację od powyższego wyroku zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. 1. i 3.

Wyrokowi pozwana zarzuciła naruszenie art. 207 § 6 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez ich niezastosowanie, przejawiające się w dopuszczeniu i przeprowadzeniu dowodów z dokumentów i dowodów osobowych zawnioskowanych przez powoda przy piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2013 r. i oparciu na tych dowodach rozstrzygnięcia w sprawie, w sytuacji gdy dowody te powinny zostać pominięte jako spóźnione, a przez to powództwo oddalone z uwagi na brak wykazania żądania pozwu.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. 1. i 3. poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nadto wniosła o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu wskazała, że dowody zawnioskowane przez powoda w piśmie z dnia 27 grudnia 2013 r. ze względu na charakter roszczenia powinny zostać przedstawione już w pozwie. Nic bowiem nie stało na przeszkodzie, aby dowody na okoliczność spełnienia przez powoda świadczenia wzajemnego w postaci dostawy towaru zawnioskować już w pozwie. Zdaniem pozwanej późniejszą inicjatywę dowodową w tym zakresie uznać należy za spóźnioną. Sąd winien te dowody oddalić, co oznacza, że nie powinny one stanowić podstawy rozstrzygnięcia, a co za tym idzie przyjąć należy, że powód nie wykazał swojego roszczenia.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny jako sąd meriti w granicach wniesionej apelacji, co wynika z dyspozycji art. 378 § 1 k.p.c., rozważa na nowo zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dokonuje jego samodzielnej oceny prawnej. Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że stanowisko Sądu drugiej instancji, zarówno w zakresie ustaleń faktycznych oraz ich oceny prawnej pokrywa się z argumentacją zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zbędne jest więc jej powtarzanie, choć uzupełniająco wskazać należy, że podstawę prawną powództwo stanowił przepis art. 535 k.c.

Wywody zaprezentowane w apelacji, w tym podniesione zarzuty, nie stanowiły wystarczającej podstawy do weryfikacji orzeczenia Sądu Okręgowego w postulowanym przez apelującego kierunku, zwłaszcza że Sąd ten przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób zgodny z obowiązującą procedurą cywilną, a zebrany w sprawie materiał poddał wnikliwej ocenie, z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów, która zresztą w apelacji nie została zakwestionowana.

Podkreślić należy, że apelacja sprowadzała się do twierdzenia o niezasadnym dopuszczeniu przez Sąd Okręgowy, spóźnionych zdaniem pozwanej, dowodów zawnioskowanych przez powoda w piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2013 r., będącym odpowiedzią na sprzeciw od nakazu zapłaty.

W tym zakresie Sąd Apelacyjny uznał, że zawnioskowane przez powoda w piśmie z dnia 27 grudnia 2013 r. dowody nie były spóźnione. Podnieść bowiem trzeba, że powód już w pozwie wskazał, że pozwana przed wniesieniem pozwu nie kwestionowała faktu wykonania przez powoda poszczególnych umów sprzedaży o treści odzwierciedlonej w wystawionych przez niego i załączonych do pozwu fakturach VAT. Z tego też względu powód wyjaśnił, że nie naprowadził w pozwie dowodów na powyższe okoliczności z jednoczesnym zastrzeżeniem prawa do ich złożenia w przypadku wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty (patrz karta 5). Znamiennym przy tym jest, że pozwana formułując w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzuty co do braku dostarczenia jej przez powoda towaru oraz jego zamówienia nie wskazywała, iż kwestionowała te okoliczności przed wszczęciem postępowania w niniejszej sprawie. W takiej sytuacji nie sposób jest oczekiwać od powoda, jak sugeruje to skarżąca, że przewidzi wszelkie możliwe formy obrony pozwanej, a co za tym idzie, że zawnioskuje o przeprowadzenie dowodów w celu odparcia hipotecznych zarzutów przeciwnika procesowego. W ocenie Sądu drugiej instancji wykazanie się przez powoda aż tak daleko posuniętą zapobiegliwością jest w okolicznościach tej sprawy nieuzasadnione. Dopiero bowiem z chwilą podniesienia przez pozwaną w sprzeciwie zarzutów sprowadzających się do zakwestionowania zasadności żądania pozwu wystąpiła konieczność zawnioskowania przez powoda przedmiotowych dowodów. Reasumując, powód uprawdopodobnił, że nie zgłoszenie przez niego tych dowodów już w pozwie nie nastąpiło z jego winy (art. 207 § 6 k.p.c.).

Dodać ponadto trzeba, że zarządzeniem z dnia 18 grudnia 2013 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Koszalinie doręczył pełnomocnikowi powoda odpis sprzeciwu od nakazu zapłaty wraz ze zobowiązaniem do jego ustosunkowania się w terminie 21 dni. Powód w wyznaczonym terminie złożył pismo przygotowawcze stanowiące odpowiedź na sprzeciw, w którym zawnioskował o przeprowadzenie dowodów, do których odnoszą się zarzuty apelacji. Dopiero po wniesieniu odpowiedzi na sprzeciw nastąpiło wyznaczenie na dzień 28 stycznia 2014 r. rozprawy, na którą ani sama pozwana, ani jej pełnomocnik procesowy nie stawili się. Zawnioskowane przez powoda dowody zostały dopuszczone na kolejnym terminie rozprawy, tj. w dniu 25 lutego 2014 r. W konsekwencji nie sposób jest także uznać, że dopuszczenie tych dowodów spowodowało zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Konkludując stwierdzić należy, że dopuszczając dowody zawnioskowane przez powoda w piśmie z dnia 27 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy nie naruszył dyspozycji art. 207 § 6 k.p.c. Tym samym dokonanie ustaleń faktycznych w oparciu o te dowody było prawidłowe.

Niezależnie od powyższego zauważyć trzeba, że możliwość powołania się w środку odwoławczym na uchybienia przepisom postępowania popełnione przez Sąd pierwszej instancji uzależniona jest od zgłoszenia w postępowaniu pierwszoinstancyjnym zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 25 lutego 2014 r. dopuścił dowody zawnioskowane przez powoda w odpowiedzi na sprzeciw pozwanego od nakazu zapłaty, zaś strona pozwana reprezentowana przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata, po dopuszczeniu i przeprowadzeniu rzeczonych dowodów, nie złożyła zastrzeżenia do protokołu w trybie przepisu art. 162 k.p.c. Stosownie do dyspozycji cytowanego przepisu strona, która nie wniosła o wpisanie do protokołu zastrzeżenia o uchybieniu przepisom postępowania, traci prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozważę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. W ocenie Sądu Apelacyjnego te ostatnie okoliczności w sprawie nie zaistniały, tzn. strony pozwana nie zdołała uprawdopodobnić, że nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Nieobecność strony i jej pełnomocnika procesowego na rozprawie w dniu 25 lutego 2014 r. nie mogą być bowiem uznane za okoliczności usprawiedliwiające brak zgłoszenia zastrzeżenia z art. 162 k.p.c. Nieuczestniczenie w rozprawie (tak w pierwszym i drugim terminie) odbyło się na wyłączne ryzyko strony pozwanej, w szczególności jej pełnomocnika, który winien mieć świadomość, że Sąd wyda na rozprawie decyzje dotyczące zawnioskowanych przez strony dowodów, a zakres planowanego na dzień 25 lutego 2014 r. postępowania dowodowego był łatwy do przewidzenia, skoro wezwani zostali świadkowie wskazani w piśmie procesowym powoda z dnia 27 grudnia 2013 r., o czym można było powziąć wiedzę z akt sprawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20 marca 2012 r., I ACa 182/12, LEX nr 1148368). Poza tym w rozprawie apelacyjnej przedstawiciele strony pozwanej również nie uczestniczyli, co potwierdza tezę Sądu Okręgowego, że zarzuty pozwanej zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty były wyłącznie elementem taktyki procesowej.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że strona pozwana utraciła prawną możliwość zakwestionowania prawidłowości postępowania Sądu pierwszej instancji w zakresie dopuszczenia wniosków dowodowych powoda, co winno skutkować oddaleniem apelacji opartej tylko na tym jednym zarzucie naruszenia prawa procesowego.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację pozwanej jako oczywiście bezzasadną.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego, które powód wygrał w całości, oparte zostało na przepisie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. przy zastosowaniu § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu

SSA Tomasz Żelazowski SSA Mirosława Gołuńska SSO del. Piotr Sałamaj